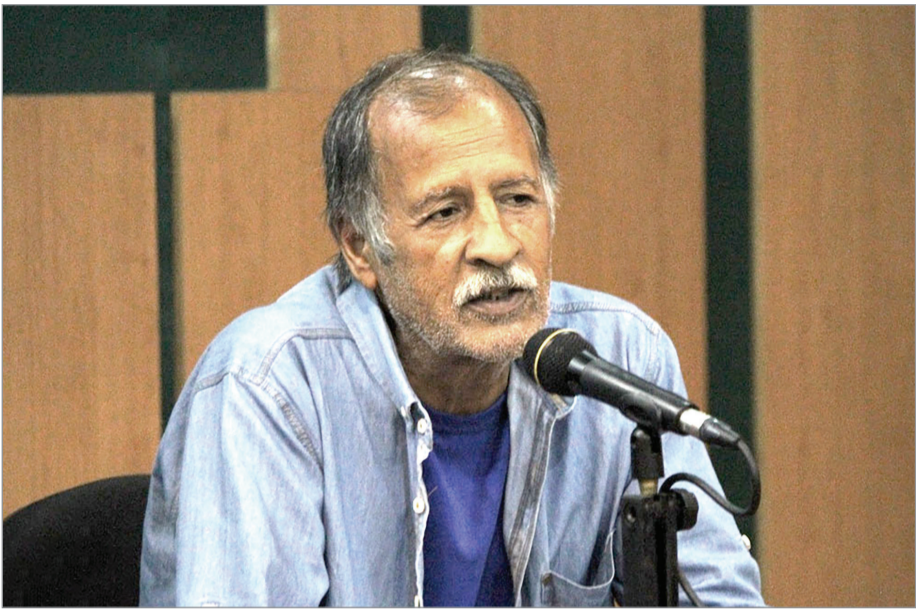

محمد تقی فهیم در گفت‌وگوی اختصاصی با سیاست روز بررسی کرد

جشنواره چهل و دوم فیلم فجر و دبیری آن

عده‌ای باور کنند برگزار ی جشنواره در هاله‌ای از ابهام قرار دارد و احتمال لغو آن وجود دارد.
محمد تقی فهیم با اشاره به نقش پر رنگ محمد خزاعی در برگزاری جشنواره فجر چهل و یکم گفت: در چنین شرایطی اوضاع جامعه و سینما به شدت منتهب بود، محمد خزاعی و تیم مدیریتی سازمان سینمایی و مجتبی امینی جشنواره را برگزار کردند. من شکی ندارم حتماً اگر آدم دارای ویژگی‌های قابل پذیرش تری در نزد عموم سینماگران بود حتماً می‌توانست گزینهٔ بهتری نسبت به مجتبی امینی باشد؛ اما در آن طرف قصه اگر یک دبیر با مواضع خنثی در رأس جشنواره قرار می‌گرفت شاید اوضاع را به مراتب بدتر می‌کرد و کل جشنواره را به تعطیلی می‌کشاند. یکی از مهم‌ترین کاستی‌هایی که در دوره قبل و دبیری مجتبی امینی مشهود بود ضعف در حوزه رسانه بود. مجتبی امینی می‌توانست در حوزه رسانه فعال تر ظاهر شود و در زمینه اطلاع رسانی بهتر عمل می‌کرد وی حتی می‌توانست فهیم را ذکر این نکته که اکثر بازیگران و سینماگران تحت فشار شدیدی بودند عنوان کرد: در آن دوره و قبل از برگزاری جشنواره فجر، آتشکده‌ای بر پا شده بود که حتی

گروه فرهنگی – علی کلانتری
■ چهار ماه پس از پایان جشنواره فیلم فجر چهل و یکم، همین چند روز پیش بود که محمد خزاعی رئیس سازمان سینمایی، دوباره مجتبی امینی را به عنوان دبیر جشنواره چهل و دوم انتخاب کرد. امینی که در گیروودار اغتشاشات و ناآرامی‌های سال گذشته این سمت را قبول کرده بود بسا توجه به کم و کاستی‌ها و موضع سینماگران علیه این رویداد تا حدودی توانست از پس کار در آن مقطع بربیاید. به همین منظور و به بهانه انتخاب مجدد امینی به عنوان دبیر چهل و دومین دوره جشنواره فیلم فجر صاحب‌های داشتیم با محمدتقی فهیم، کارشناس و منتقد سینما و همچنین عضو هیات داوران جشنواره چهل و یکم که در ادامه می‌خوانید.
محمد تقی فهیم منتقد سینما در ابتدای صحبت‌هایش با اشاره به انتخاب مجدد امینی گفت: چنانچه افراد و یا آدم‌های موجه‌تری به لحاظ تجربه و ساقبای حضور در تولید و مدیریت، در مقامی مثل دبیری جشنواره فجر می‌داشتمیم حتماً اتفاقات بهتری رخ می‌داد و توفیق‌های شیرین‌تری نصیب سینمای ایران می‌شد. اما این را در نظر بگیرید که فاکتور جوانی، جسور بودن، ریسک‌پذیری و اعتماد و نفس ویژگی‌هایی است که همواره کمبود آنها در بسیاری از مدیریت‌ها احساس می‌شود.

وی در ادامه اضافه کرد: در تمام این سال‌هایی که جشنواره فجر برگزار شده است هیچ دوره‌ای به سختی دوره چهل و یکم که مجتبی امینی جشنواره را مدیریت کرد نداشتیم. حتی سال ۸۸ که برخی دوستان با توجه بسه اتفاقات سیاسی رخ داده، آن را دوره موفق‌تری برای دبیر جشنواره می‌دانند، نسبت به سال گذشته و جشنواره چهل و یکم فاصله زمین تا آسمان است و اصلاً قابل قیاس نیست. این کارشناس سینما با اشاره بر اوضاع سیاسی حاکم بر سینمای ایران در سال گذشته عنوان کرد: سال گذشته حتی خیلی از مدیران میانی جامعه دچار تردید بودند و اعلام موضع نمی‌کردند. در فضای مجازی صفحات خیلی از مدیران میانی و حتی کارشناسان سینمای کاملاً منتهب و دچار سردرگمی شده بود و به نوعی باورشان شده بود که تغییرات بنیادی در حال رخ دادن است. خیلی‌ها اعتقاد داشتند که جشنواره فجر نباید برگزار شود. بسیاری از کسانی که در جریان مدیریت موجود سمت داشتند نظرشان این بود و حتی فشار می‌آوردند که جشنواره فجر برگزار نشود.

این هجمه سنگین از درون خودی‌ها باعث شده بود که

فیلم‌های سیاسی معمولاً سرنوشتی مبهم دارند و نخستین فیلم سینمایی حسین دارابی به نام «مصلحت» یکی از فیلم‌های توقیفی در این چند سال اخیر بود که توانست نجات پیدا کند و اکنون در حال اکران است.

به گزارش تسنیم؛ سینمای ایران پس از عبور از دوران فیلم فارسی‌ها وارد چرخه تولیدات بشمار می‌آید از فیلم‌های اجتماعی شد. دهه هفتاد را شاید بتوان اوج شکوفایی فیلم‌های درام اجتماعی دانست، اما قفیه در دهه هشتاد و نود کمی متفاوت شد. در اوایل دهه هشتاد، گیشه و بازیگران گیشه‌ای اهمیت زیادی پیدا کردند و به همین دلیل فیلم‌های کم‌دی زبانی هم ساخته‌شد. بازیگران چشم‌زنگی و جوان پسند از اواخر دهه هفتاد وارد حوزه سینما شدند و همین امر موجب شد تا سطح برخی فیلم‌ها نازل شود. البته که در همین راستا کارگردانان موج جدید وارد سینما شدند و شمار تولید فیلم‌های اجتماعی با موضوعاتی همچون فقر، خیانت، طلاق، و … روزافزون شد.

در این بین، اگر نگاهی به همین فیلم‌های اجتماعی بیندازیم باید با ذره‌بین به دنبال فیلم‌هایی در ژانرهای مختلف از جمله ژانر سیاسی بگردیم. فیلم‌های سیاسی تولید شده در این سال‌ها با امنیتی بودند و یا حاکمیت را به نقد می‌کشاندند. فیلم‌های امنیتی برای نشان دادن قدرت و حقانیت دولت و نظام جمهوری اسلامی ساخته می‌شدند. «آژانس شیشه‌ای» در خاطرشان هست که می‌توان آن را جزو پیش‌روترین فیلم‌های سیاسی دانست. «بادیگارد»، «ماجراجوی نیمروز»، «روز صفر» «لاده‌های طلا» و … را می‌توان از جمله همین فیلم‌های امنیتی-سیاسی دانست. همان‌طور که اشاره شد، فیلم‌های دیگر سیاسی شامل موضوعات انتقادی هستند که اغلب هم پس از سال‌ها توقیف اکران می‌شوند. این فیلم‌ها رویکردی نقادانه به یک جریان یا کنش و واکنش سیاسی دارند. رفع توقیفی این فیلم‌ها بستگی به شرایط خاصی از جمله تایید مدیر زمانه، انجام اصلاحیه‌ها وارد شده و… دارد.

فیلم‌هایی همچون «مارمولک» و «اشغال‌های دوست‌داشتنی» در دورانی توقیف شدند؛ اما پس از مدتی توانستند به اکران برسند. همچنین دو دهه از ساخت

نجات «مصلحت» از سینمای توقیفی

«مارمولک» فیلمی به کارگردانی کمال تبریزی می‌گذرد و ایسن اثری که در دوران خودش تاپو به حساب می‌آمد، اکنون بارها از تلویزیون صداوسیما هم پخش شده‌است. از دیگر فیلم‌های سیاسی دهه هشتاد و نود ششمی می‌توان به «پایان نامه»، «زندگی خصوصی»، «مارموز»، «عصبانی نیستیم» و تا امروز که به «مصلحت» می‌رسیم، اشاره کرد.

«مصلحت» فیلمی به کارگردانی حسین دارابی، از جمله فیلم‌های سیاسی نجات‌یافته از توقیف است. این فیلم در سال ۱۳۹۹ در جشنواره فیلم فجر به نمایش در آمد و مورد تحسین برخی منتقدان هم قرار گرفت. «مصلحت» در حدود ۳ سال توقیف بود و اکران آن هم مدام به تعویق می‌افتاد، در نهایت در نیمه خرداد سال جاری توانست رتبه برده سینما را به خود ببیند. این فیلم به گفته کارگردان و تهیه‌کننده در نهایت با حذف چند دیالوگ و اضافه شدن ۴۰ ثانیه به فیلم اکران شد. محمدرضا شفاقت تهیه‌کننده «مصلحت» در گفت‌وگویی اظهار کرد که «فیلم در محتوا هیچ تغییر نک کرده و به همین دلیل توقیفی آن چند سال طول کشید؛ زیرا ما برای اصلاحیه تانگه نماندیم.»

«مصلحت» دوربین خود را در بین دولت‌مردان برده و به سراغ دو عنصر همیشگی داستان‌هایی از اساطیر رفته، یعنی خیر و شر را در یک سیستم مقابل هم قرار داده است. در زمانی که انقلاب بزگی در کشور گرفته و هنوز گروه‌کهای تروریستی در کشور نفس می‌کشند، در قلب داستانی تهران دو روحانی از جمله نزدیکان شهید بهشتی مشغول به کار هستند. «مصلحت» در دل تاریخ معاصر قدم می‌زند و ما را بین عدالت خواهی و با نفوذ دولتمردان می‌برد. کارگردان تلاش می‌کند تا به ما نشان دهد، در یک سیستم، هم می‌توان شهید بهشتی بود و هم خائن به کشور. به نوعی دیگر عدالت‌خواهی پست و مقام نباید بشناسد و حقانیت سر بزرگای می‌تواند یقه بالادستی‌ها را هم بگیرد.

برای دبیر جشنواره در نظر دارم؛ اما ما هنوز دچار سینمای بحران زده‌ایم که سینما در آن دولتی است. ۹۰ درصد فیلم‌ها، توسط بودجه‌های دولتی و نهادهای وابسته به دولت تولید می‌شود. طبیعی است که چنین جشنواره‌ای که با این رویه در حال مدیریت است دبیری جشنواره‌اش هم در اختیار کسی با مواضع همسو باشد.

این منتقد سینما ما تا آکید بر ساختار دولتی سینمای کنونی کشورمان و مواضع سینماگران نسبت به سمت و سوی سیاسی مجتبی امینی و تأثیر آن بر فیلم‌های ارسانی به جشنواره پیش رو عنوان کرد: ما سینمای جدا از سینمایی با ساختار دولتی، به شکل فعال و حضورمند نداریم. وقتی می‌توانیم بگوییم که حضور مجتبی امینی باعث بروز مشکل می‌شود که اغلب فیلم‌های ساخته شده در سیستم سینمای ایران خارج از سیستم تولید حمایتی باشد.بر اساس آمار داده شده سال گذشته، ۷۰ فیلم ساخته شده بود و اکثریت آنها هم تولید دولتی بود و کمتر فیلمی از سینمای مستقل و با بودجه شخصی ادعای حضور در جشنواره را داشت. در صورتی که ریل‌گذاری سینما تغییر کند و تولیدات به سمت بخش خصوصی برود، شاید در آن زمان بتوان گفت که دبیری مجتبی امینی می‌تواند باعث این شود که تهیه‌کننده‌های مستقل فیلم خود را به جشنواره ارائه ندهند. ما در حال حاضر دیگر بیضایی و تقوایی نداریم که نگران باشیم حالا به محض شنیدن نام امینی، فیلم خود را به جشنواره نمی‌فرستند. بر اساس آماری که داده شده امسال نیز ۸۰ درصد فیلم‌هایی که به درد جشنواره می‌خورند فیلم‌هایی هستند که با بودجه دولتی تولید شده‌اند. اگر هم در این میان فیلم‌هایی با بودجه خصوصی و مستقل وجود داشته باشد، فیلم‌هایی است که مناسب جشنواره نیست. فیلم‌هایی که جزو جریان‌های فرعی سینمای کم‌دی است و الا ن به فیلم‌های سطحی معروف است به درد رقابت در جشنواره نمی‌خورد. سوال گذشته اکثر فیلم‌های به درد بخور به جز آنهایی که وارد کنشگری سیاسی شد وارد جشنواره شد و آنهایی که سنار مخالف می‌زد انتخاب شد که وارد مسیر دیگری بشود. این فیلم‌ها همیشه با جشنواره زاویه داشت و خواهد داشت. ما سال گذشته ۵ فیلم داشتیم که توسط کنشگران سیاسی تولید شده بود که آنها می‌توانست در جشنواره چهل و یکم باشند؛ اما اگر زیادی خوش‌بین باشیم حتی دموکرات‌ترین دبیر جشنواره هم آن فیلم‌ها را به جشنواره راه نمی‌داد، چسبون ممکن بود مثل قرار برداران لیلا پرنانه نمایش نگیرد.

مصطفی زمانی پس از حضور در نشست خبری فیلمش دیگر از ترس کامنت‌های مردم و برخی اهالی سینما جرأت نداشتند در مراسم‌های جشنواره فجر شرکت کند. حتی سینماگران درون سیستم که سال‌ها از بودجه‌های دولتی تغذیه شدند، از آقای باشه‌انگبر بگیرد تا بقیه این‌ها سال‌ها فیلم‌های دولتی و حاکمیتی ساختند اینها هم علم اپوزیسیون بلند کردند.
در چنین وضعیتی کسی مثل مجتبی امینی با یک تجربه‌ی اولیه در برگزاری جشنواره بزرگ به میدان آمد. محمد خزاعی در آن دوره با اعلام موضعی شفاف نسبت به آشوب‌ها و همه‌جاها با انتخاب مجتبی امینی در کنار او قرار گرفت. محمد خزاعی زمانی که خودش مسئولیت برگزاری جشنواره را برعهده داشت تریبون و دبیری جشنواره را به یک نیروی اصلاح‌طلب داد. اگر امروز دوباره مجتبی امینی در به‌عنوان دبیر جشنواره چهل و دوم برگزیده و معرفی کرد به بیراهه نیست. به نظر من اگر خزاعی کسی جز مجتبی امینی را انتخاب می‌کرد به نحوی بی‌اعتنایی خود را نسبت به وفاداران جشنواره بروز می‌داد.

فهیم در ادامه صحبت‌هایش گفت: الان اگر بخوایم قاعلمند نظر بدیم، در ذهنم آدم‌های شایسته‌تری را حتماً

حسین دارابی که با فیلم کوتاه آغاز به کار کرد و «مصلحت» نخستین اثر بلند سینمایی‌اش به حساب می‌آید، اذعان کرده که «شهید بهشتی انسان بسیار بزرگی بوده و ایشان الگوی من در صوری است». در واقع، زمانی که با کاراکتر روحانی فیلم «مصلحت» با بازی فرهاد قائمیان مواجه می‌شویم، درمی‌یابیم که کارگردان این کاراکتر را تا حدودی از شخصیت شهید بهشتی الهام گرفته است. یکی از نکات قابل توجه این فیلم، این است که کارگردان جوانی برای نخستین اثرش به سراغ ساخت فیلمی در دهه ۶۰ و رویکردی نقادانه رفته است. همچنین با نگاهی به کارنامه کاری محمدرضا شفاقت در مقام تهیه‌کننده متوجه می‌شویم که او با ساخت آثاری مانند «دیدن این فیلم جرم است» و «مصلحت» علاقه به تولید فیلم‌هایی با رویکرد نقادانه دارد. این کارگردان و تهیه‌کننده برای ساخت فیلم «مصلحت» به سراغ بازیگرانی رفته‌ا که به معنای آموزشی سوپرستار گیشه‌ای نیستند و ترکیب بازیگران شامل فرهاد قائمیان، وحید رهبانی، مهدی حسینی‌نیا، مجید نوروزی و نازنین فراهانی می‌شود. وحید رهبانی که از سریال «گاندو» بسیار شناخته‌شده، در این فیلم نقش یک بازیبر را دارد که در روند داستان درگیر چالش‌هایی می‌شود. مهدی حسینی‌نیا و فرهاد قائمیان نیز در شمالیل روحانی ظاهر شده‌اند که کمی متفاوت‌تر در کارنامه کاری‌شان به حساب می‌آیند.

باتوجه به این که چند سالی است مدیران سینمایی خواهان گسترش تنوع ژانر در سینمای ایران هستند، اما هنوز تعداد کمی از کارگردانان به سراغ آثار در سبک و سبای متفاوت می‌روند. یکی از دلایل آن هم ممکن است همین توقیف شدن و ممیزی آثارها باشد. در نتیجه مدیران سینمایی اگر از فیلمسازان حمایت کنند و دستشان را برای ساخت آثار در ژانرهای متفاوت باز بگذارند آن‌ها بتوانند با فراغ بال، فیلمشان را بسازند. زمانی که فیلمی پروانه ساخت می‌گیرد، به معنای تایید محتوای آن است در حالی که همان فیلم در پروانه نمایش دچار مشکل می‌شود. این ناگامی‌ها منجر به سرخورده شدن فیلمسازان به خصوص نسل جدید می‌شود. حال، باید دید که پس از «مصلحت» چه فیلم دیگری می‌تواند خودش را از توقیف نجات دهد.

تابلو نقاشی «جوادالشهید» با موضوع

شهادت امام جواد (ع) رونمایی شد

به مناسبت سالروز شهادت امام جواد (علیه السلام) حسن روح‌الامین هنرمند نقاش از تابلو نقاشی «جو ا د ا لشهید» رونمایی کرد.
روح‌الامین در فضای شخصی خود در صفح مجازی از تابلوی نقاشی «جوادالشهید»

رونمایی کرد و نوشت: «انتشار برای اولین بار، جوادالشهید علیه السلام، هدیه به پیشگاه مقدس حضرت جوادالانمه علیه‌السلام به امید گوشه چشمی. تابلو نقاشی «جوادالشهید» با موضوع شهادت حضرت امام جواد علیه السلام در ابعاد ۱۴۰*۱۰۰ سانتی متر با تکنیک رنگ و روغن روی بوم نقش بسته است، امیدواریم به جود و کرم آقا جانمان تا گره از مشکلات مردم ایران عزیز با دستان مبارکشان بگشایند. الهی آمین.»

نقاشی «جواد الشهید» روح‌الامین از منظر زیبایی‌شناسی بصری ترکیب‌بندی‌ای

افتق دارد (حالت افقی فیکور، دست و پا، کفش، دیواره‌های دو پشت بام(جان‌پناه) و…همه به شکل افقی، ریتمی یکسان را پیش می‌کشند)، این نوع ترکیب‌بندی که با تداعی گر استیالی و مرگ است در پیوند با حرکت و جنبش بال پرندگان فضایی پویا

و پر انرژی ایجاد کرده است.

فرهنگ و هنر

اخبار

نگاه ویژه به حیات وحش در هفتمین دوره جشنواره تلویزیونی مستند

قائم‌مقام شبکه مستند از برگزاری اختتامیه هفتمین دوره جشنواره تلویزیونی مستند خارج از پایتخت خبر داد و گفت: می‌خواهیم همه ظرفیت‌ها را درگیر جشنواره کنیم و مخاطب ما نیز از سراسر کشور است.

نشست خبری و رونمایی از پوستر هفتمین دوره جشنواره تلویزیونی مستند دیروز با حضور یاسر فریادرس قائم‌مقام شبکه مستند و دبیر هفتمین جشنواره تلویزیونی مستند و مهدی میر تیموری دبیر اجرایی این رویداد در معاونت سیما برگزار شد. در این نشست فریادرس با اشاره به آغاز هفتمین دوره جشنواره تلویزیونی مستند گفت: امروز با رونمایی از پوستر و فراخوان، جشنواره تلویزیونی مستند آغاز می‌شود. می‌توانم بگویم جشنواره تلویزیونی مستند، پر مخاطب‌ترین جشنواره مستند کشور است و از این بابت که جشنواره مستند برای دومین سال متوالی اختتامیه داشت. نمایش مجموعه مستندها برای ما بسیار مهم است و هیچ جشنواره دیگری این بخش را ندارد و از این بابت منحصربه‌فرد است. علاوه بر این، امسال برای دومین سال متوالی اختتامیه جشنواره در شهرستان برگزار می‌شود. می‌خواهیم همه ظرفیت‌ها را درگیر این جشنواره کنیم و مخاطب ما نیز از سراسر کشور است.

قائم‌مقام شبکه مستند از افزایش حق پخش آثار راه‌یافته به جشنواره خبر داد و گفت: در بعضی بخش‌ها جوایز دوربیار شده است و این موضوع می‌تواند انگیزه‌ای برای مستندسازان باشد. فریادرس افزود: بسیاری از مستندسازانی که به جشنواره تلویزیونی مستند راه پیدا می‌کنند، در دیگر جشنواره‌ها نیز حضور داشته‌اند، به گفته آنان بازخورد حضور در جشنواره تلویزیونی مستند بسیار زیاد است، چون مخاطب گسترده است. ما به این مخاطب افتخار می‌کنیم و سعی می‌کنیم بهترین‌ها را برایشان به تصویر بکشیم.

دبیر هفتمین جشنواره تلویزیونی مستند در بخش دیگری از صحبت‌های خود درباره تعداد اثری که به جشنواره راه پیدا می‌کنند، گفت: فراخوان جشنواره از امروز منتشر می‌شود و مستندسازان می‌توانند آثار خود را ارسال کنند. گفتنی است سال گذشته حدود ۶۰۰ اثر به دبیرخانه ارسال شد که هیئت انتخاب ازاین‌بین آثاری را انتخاب کردند.

قائم‌مقام شبکه مستند در پاسخ به سوالی درباره اینکه برخی مستندهای برگزیده در جشنواره‌های دیگر شانس بیشتری برای دریافت جایزه دارند و همین موضوع رقابت را کمتر می‌کند، گفت: هیئت انتخاب ما برای انتخاب‌های خود به حضور یک اثر در جشنواره‌های دیگر نگاه نمی‌کنند، اما طبیعی است که آثار بهتر در همه‌جا دیده می‌شوند. وی ادامه داد: جشنواره تلویزیونی مستند از این بابت خاص‌گسترده‌ای دارد برای مستندسازان مهم است، اما نگاه داران ما مستقل است. کمااینکه به جشنواره تلویزیونی راه پیدا نکردند و یا برعکس. فریادرس درباره جزئیات اختتامیه این جشنواره گفت: اختتامیه هفتمین دوره قطعاً در شهرستان‌ها خواهد بود. چند شهر را مدنظر داریم که هنوز نهایی نشده است. از جمله این شهرها می‌توان به شیراز، تبریز، آبادان، جزیره خارک و… اشاره کرد. بااین‌حال محل قطعی اختتامیه هنوز معلوم نیست. شاید هم جای جدیدی رابزنی شود. علاوه بر این همانند سال‌های گذشته دو مراسم بزرگداشت خواهیم داشت که جزئیات آن به‌مرور اعلام می‌شود. او درباره حمایت ویژه از مستندهای حیات‌وحش گفت: در بسیاری از جشنواره‌های داخلی، وقفه حیات‌وحش موردتوجه قرار نمی‌گیرد، اما وظیفه تلویزیون حمایت از آنان است. باتوجه‌به اینکه تولید مستند حیات‌وحش سختی‌های خاص خود را دارد و از نظر تجهیزات نیز تجهیزات گران قیمتی دارد، توجه ویژه‌تری به این بخش داریم. باید بگویم که خوشبختانه مستندسازان حیات‌وحش ما در سال‌های اخیر به فرم جدیدی از تولید خود رسیدند که در دنیا نیز ستایش شده است. فریادرس در پاسخ به سوالی درباره تمرکز موضوعی جشنواره گفت: در این ۶ دوره به جهت کلا، جهت‌گیری موضوعی نداشته‌ایم؛ اما قالب مستندهایی که در جشنواره‌های دیگر درخشیدند در موضوعات اجتماعی بودند و ما توجه به مستندهای این حوزه مهم است. بااین‌حال قصد جهت‌دهی نداریم. البته در انتخاب داوران وقت می‌کنیم که به تنوع ژانر توجه داشته باشند چرا که مخاطب ما هم دوست دارد ژانرهای متنوع را ببیند. مخاطب ما دوست ندارد هر شب مستند سیاسی ببیند یا اجتماعی.

در بحث دیگری از این نشست مهدی میرتیموری گفت: ما با افتخار و ادعا می‌توانیم بگویم جشنواره تلویزیونی مستند است. این جشنواره در سه بخش عکس، فیلم و مستندنگاری پذیرای هنرمندان است، درحالی‌که جشنواره‌های دیگر این تنوع را ندارند. وی افزود: هر سال پایش و رصد موضوعی در جشنواره داریم. شاید در سال‌های ابتدای آثار اجتماعی ما خیلی زیاد بوده، اما در دوره‌های بعدی مستندهای حیات‌وحش و محیط‌زیست خوبی نیز وارد جشنواره شدند. طبق گفتگوهایی که با مستندسازان داشته‌ام، آن‌ها افتخار می‌کنند که آثارشان به این جشنواره راه پیدا می‌کند.